

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет транспортних систем
Кафедра організації та безпеки дорожнього руху

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з науково-педагогічної роботи
професор А.Г. Батракова
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>ОК10 Переддипломна практика</u> (шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)
статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / вибіркова)
рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u> (перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))
галузь знань	<u>27 «Транспорт»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>Організація та безпека дорожнього руху</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u>

1. Метою проведення переддипломної практики є оволодіння магістрантами сучасними науковими методами дослідження, організації та регулювання дорожнього руху; закріплення, заглиблення і розширення знань по теоретичних дисциплінах, що вивчались в університеті, набуття професійної компетенції майбутніх магістрів з транспорту; підвищення рівня навчально-методичної компетенції рівня майбутніх керівників трудових колективів і викладачів вищої школи; поглиблення знань з загальної теорії, змісту і методів навчання в навчальних закладах 3-4 рівня акредитації; конкретних методик викладання наукових і технічних питань і зібрання матеріалів по темі кваліфікаційної роботи (КР).

2. Передумови для вивчення дисципліни: ОК1 Методи наукових досліджень, ОК2 Проектний аналіз, ОК5 Аудит безпеки дорожнього руху, ОК7 Детермінований аналіз дорожньо-транспортних пригод, ОК8 Моделювання дорожнього руху.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 10 Кількість годин - 300	обов'язкова (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	третій (порядковий номер семестру)	третій (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	захист звіту із практики (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)		
- лабораторні роботи (годин)		
- практичні заняття (годин)		
- курсовий проект (годин)		
- курсова робота (годин)		
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)		
- підготовка та складання екзамену (годин)		
- самостійна робота здобувачів, в т.ч. підготовка та захист звіту (годин)	300	300

4. Компетентності: згідно з ОПП «Організація та безпека дорожнього руху» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» вивчення вказаної дисципліни дозволить здобувачам отримати такі компетентності:

Інтегральна – здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері професійної (наукової) діяльності за певним видом транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає

проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

В результаті проходження практики здобувачі повинні:

Знати:

ЗК 1. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 07 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Вміти:

ФК 01. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій.

ФК 07. Здатність до управління транспортними потоками.

ФК 08. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій.

ФК 11. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій.

ФК 12. Здатність до моделювання руху транспортних і пішохідних потоків із використанням математичного апарату, теоретичних і експериментальних методів досліджень.

ФК 13. Здатність до оцінки якості та контролю стану дорожнього руху на різних етапах циклу життєдіяльності автомобільної дороги – від стадії проектування до стадії експлуатації.

ФК 14. Здатність до застосування методів управління безпекою дорожнього руху, аналізу та контролю за реалізацією програм та заходів на державному, регіональному та місцевому рівнях.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни.

Проходження переддипломної практики забезпечує формування сукупності таких програмних результатів навчання, котрі полягають у вмінні:

РН-01. Відшуковувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.

РН-03. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики.

РН-05. Забезпечувати безпеку людей і навколишнього середовища під час професійної діяльності та реалізації проектів у сфері транспортних систем і технологій.

РН-06. Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та

сфери використання.

РН-14. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу, розробки та удосконалення транспортних систем та технологій.

РН-15. Розробляти заходи з підвищення ефективності дорожнього руху на основі аналізу, моделювання і прогнозування стану дорожнього руху на ділянках вулично-дорожньої мережі.

РН-16. Проводити оцінку стану аварійності на вулицях і дорогах, аналіз обставин, причин і умов, що сприяли виникненню дорожньо-транспортних пригод.

РН-17. Проводити аудиту безпеки дорожнього руху на ділянках транспортної мережі із розробкою заходів по зменшенню ризиків виникнення ДТП.

РН-18. Приймати ефективні рішення по підвищенню безпеки дорожнього руху на небезпечних ділянках доріг та місцях концентрації ДТП.

Тематичний план

№ теми	Назви тем переддипломної практики	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Загальна характеристика підприємства. Структура, ресурси підприємства. Система управління.	20	20
	Характеристика об'єктів реалізації автотransпортних послуг. Характеристика транспортної мережі. Організація транспортного обслуговування.	20	20
	Аналіз виробничої діяльності. Аналіз техніко-експлуатаційних показників. Економічні показники діяльності підприємства. Показники якості транспортного обслуговування.	22	22
2	Проведення пошукових досліджень. Постановка задачі. Завдання проведення наукового дослідження.	45	45
3	Проведення експериментальних досліджень. Постановка задачі. Завдання проведення наукового дослідження.	25	25
	Обробка результатів досліджень. Аналіз інформації. Планування подальших досліджень.	25	25
4	Педагогічне стажування. Ознайомлення з методичною, науково-дослідницькою, організаційною, виховною, профорієнтаційною роботою кафедри організації та безпеки дорожнього руху.	40	40
5	Написання та оформлення звіту	100	100
6	Піготовка та захист звіту із практики	3	3
Разом		300	300

6. Методи навчання

Види, форми та методи навчання при проходженні переддипломної практики – виконання виробничих завдань, консультації, лекції на підприємстві, самостійна робота, робота в мережі Internet.

Навчальні заняття для здобувачів другого рівня вищої освіти в період проходження практики організує керівник практики від підприємства за допомогою провідних спеціалістів. Приблизна тематика лекцій:

1. Наукова діяльність кафедри.
2. Основні напрямки наукових досліджень щодо організації перевезень і управління на транспорті.
3. Моніторинг ринку транспортних послуг.
4. Застосування сучасної обчислювальної техніки для проведення наукових досліджень.
5. Планування експерименту.
6. Нові педагогічні технології.
7. Проблем економії енергетичних ресурсів і охорони навколишнього середовища.
8. Вимоги до змісту та оформленню наукового звіту та статті.

7. Критерії оцінювання результатів навчання. Підсумкове оцінювання

1. Після закінчення переддипломної практики здобувачі мають оформити й подати на кафедру звіт про виконання її програми та індивідуального завдання. Цей документ має бути підписаний керівником підрозділу бази практики. Після захисту звіт зберігається на кафедрі протягом трьох років.

Звіт разом з направленням на практику, індивідуальним завданням і щоденником (за наявності) подається на розгляд для оцінювання керівнику практики від університету.

2. Підсумковий контроль результатів переддипломної практики проводиться за графіком консультацій кафедри.

3. До захисту звітів з переддипломної практики допускаються здобувачі, які виконали вимоги програми практики. Захист звітів відбувається у комісії, яку призначає завідувач кафедри.

4. Оцінювання результатів практики здійснюється експертно. Оцінка за практику обчислюється як сума балів за результатами виконання завдань практики, оформлення звіту та його захисту згідно з таблицею 1.

При оцінюванні враховується відгук керівника підрозділу бази практики.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання знань за результатами проходження переддипломної практики

Критерії оцінювання	Бали
<i>Виконання завдань переддипломної практики</i>	50
Повнота виконання програми	20
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	5
Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження	
Наявність в звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків)	15
Обґрунтованість висновків і практична значимість рекомендацій (пропозицій)	5
<i>Оформлення звіту</i>	20
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту в цілому (титульний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела)	
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, графічних ілюстрацій та інформаційних джерел	
<i>Захист</i>	30
Презентація результатів	5
Аргументованість та повнота відповідей на запитання	20
Відгук керівника підрозділу бази практики	5

Підсумкова оцінка звіту з переддипломної практики визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2 та відповідає рейтинговій оцінці з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS, що здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

8. Засоби діагностики результатів

Для поточного контролю знань здобувачів можуть застосовуватись аналітичні звіти, з наданням відповідної інформації про зміст переддипломної практики. Засобами оцінювання результатів навчання є захист звіту у комісії, яку призначає завідувач кафедри. Методами демонстрування результатів навчання є індивідуальне звітування щодо виконаного отриманих навичок і результатів проходження практики усно або з використанням презентації.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання результатів проходження переддипломної практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	Звіт з переддипломної практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю якісно обґрунтованих висновків. Відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних інформаційних джерел, у тому числі законодавчих і нормативних документів, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, високий рівень виконання практичних завдань з наявністю висновків. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання.
80-89		B	Звіт з переддипломної практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), достатньо повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків. Добре ґрунтовна відповідь, обґрунтований пакет документів з практики з аналізом інформаційних джерел, законодавчих і нормативних документів, досвіду провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, якісний рівень виконання практичних завдань. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, але допустив неточності під час відповідей.
75-79	Добре	C	Звіт з переддипломної практики характеризується достатньо повним розкриттям кожного розділу (теми), наявністю 75 % основних додатків від загальної кількості, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків, але в окремих завданнях з незначними помилками. Повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на інформаційні джерела, використання досвіду провідних вітчизняних вчених, достатній рівень виконання практичних завдань. Здобувач достатньо володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, допустив помилки у формулюванні висновків за результатами виконання практичних завдань, відповідає на питання, передбачені програмою практики, але допустив неточності під час відповідей.

67-74	Задовільно	D	Звіт з переддипломної практики характеризується неповною відповідністю програмі практики (виконано 50- 75% зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50-75 % додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації (подання інформації за період, що передує терміну проходження здобувачем практики). Задовільна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики без посилань на інформаційні джерела, окремі помилки, виправлення яких відбувається за допомогою керівника практики, середній рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання допустив численні помилки.
60-66		E	Звіт з переддипломної практики характеризується обмеженим викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю програмі практики (50 % охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50 % необхідних додатків), неактуальністю поданої у звіті інформації. Відповідь щодо обґрунтування пакету документів з практики надана в мінімально допустимому обсязі, містить значні неточності, граничний рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, відповідь на запитання містить принципові помилки.
35-59	Незадовільно	FX	Звіт з переддипломної практики характеризується неповним викладенням змісту роботи або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (менше 50% необхідних додатків), недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, недостатній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, низький рівень виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.
0-34	Неприйнятно	F	Звіт з переддипломної практики характеризується частковим викладенням змісту роботи або не відповідністю змісту роботи вимогам програми практики, відсутністю додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, відсутній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, відсутність виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.

9. Політика курсу:

- проходження переддипломної практики передбачає роботу в колективі, середовище є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування бази практики, виконання практичних завдань, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає виконання окремих теоретичних і практичних завдань, які винесені відповідно до програми переддипломної практики на самостійне опрацювання;
- усі завдання, передбачені програмою переддипломної практики, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на практиці з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації керівника практик;
- під час написання звіту здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_do_broch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин та дістав негативний відгук підприємства або незадовільну оцінку, відраховується з університету.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

- 1.1 Організація та регулювання дорожнього руху: Підручник / О.О. Бакуліч, О.П. Дзюба, В.І. Єресов та ін.; за заг. ред. В.П. Поліщука. – К.: Знання України, 2016. – 467 с.
- 1.2 Системологія на транспорті: Підручник: У 5 кн./ за заг. ред. М.Ф. Дмитриченка. – К.: Знання України, 2014. – Кн. IV: Організація дорожнього руху/ Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко та ін. – 452 с.
- 1.3 Інженерне облаштування міських вулиць та доріг: навчальний посібник. /Осетрін М.М., Шилова Т.О., Васильєва Г.Ю., Чередніченко П.П. – К.: КНУБА, 2021. – 220 с.
- 1.4 Управління дорожнім рухом на регульованих перехрестях у містах: монографія / Є.Ю. Формальчик, І.А. Могила, В.Е. Трушевський, В.В. Гілевич ; за заг. ред. Є.Ю. Формальчика. – Львів : Видавництво Львівської політехники, 2018. – 236 с.

1.5 Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини: монографія / О.В. Степанов, Н.О. Семченко, О.О. Холодова, Т.В. Волобуєв, В.М. Сирота / заг. ред. О.В. Степанова. – Харків: Вид –во «Естет Принт». – 288 с.

1.6 Абрамова Л.С. Довідковий словник термінів та визначень з організації та безпеки дорожнього руху: словник/ Л.С. Абрамова, Г.Г. Птиця, В.В. Ширін. Х.:ХНАДУ, 2016. – 220 с.

1.7 Кашканов А. А. Організація дорожнього руху : навчальний посібник / А. А. Кашканов, В. П. Кужель. – Вінниця: ВНТУ, 2017. – 125 с.

1.8 Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року. Розпорядження КМУ №1360-р від 21.10.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-2020>

1.9 Практичний посібник для аудиторів та інспекторів безпеки дорожнього руху. Спеціальне видання посібника, адаптоване до умов безпеки автомобільних доріг України, фінансоване глобальним фондом безпеки дорожнього руху Світового банку у рамках ініціативи глобальної безпеки автомобільних доріг благодійного фонду Блумберга. Белград : Авто-мото асоціація Сербії, Центр автотранспорту, 2022. 74 с.

2. Допоміжна література:

2.1 Абрамова Л.С. Автоматизовані системи управління дорожнім рухом [текст] / Л.С. Абрамова, О.О. Бакуліч: Навчальний посібник. – Харків: ХНАДУ, 2013. - 193 с.

2.2 Системологія на транспорті: Підручник: У 5 кн./ За заг. ред. М.Ф. Дмитриченка. – К.: Знання України, 2014. – Кн. IV: Організація дорожнього руху/ Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко та ін. – 452 с.

2.3 Вулиці та дороги населених пунктів: ДБН В.2.3-5:2018. – [Чинні від 2018-09-01]. – К.:Мінрегіон України, 2018. – 55 с.

2.4 Безпека дорожнього руху. Засоби заспокоєння руху. Загальні технічні вимоги: ДСТУ 4123:2020. – [Чинний від 2020-11-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2020. – 48с.

3. Інформаційні ресурси

3.1 Дистанційний курс <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4688>

3.2 Закон України «Про дорожній рух та його безпеку» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2016, № 5184, ст.105). Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/jh40000a?an=4&ed=2016_09_26

3.3 Правила дорожнього руху. Режим доступу: <https://vodiy.ua/pdr>

3.4 Статистика ДТП в Україні. Режим доступу: <http://patrol.police.gov.ua/statystyka>

3.5 Будстандарт <http://online.budstandart.com/ua/>

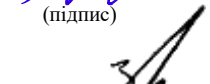
Розробники:

доцент кафедри ОБДР, к.т.н.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

О.В. Рябушенко
(прізвище та ініціали)

старший викладач кафедри ОБДР
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Д.В.Засядько
(прізвище та ініціали)

старший викладач кафедри ОБДР
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

М.С.Бугайова
(прізвище та ініціали)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Протокол № 13 від «29» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

д.т.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

І.С. Наглюк
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2023 р.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

Професор кафедри організації
та безпеки дорожнього руху д.т.н.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Л.С. Абрамова
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2023 р.

Декан факультету транспортних систем

к.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Ю.О. Бекетов
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2023 р.